

Sparrispiraali rakentaa kasvua yritysten ja korkeakoulujen yhteistyöstä

8.6.2026

Pk-yritysten kasvua ja uudistumista pidetään Suomessa ratkaisevana tekijänä kilpailukyvyn vahvistamisessa. Samalla tiedetään, että yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyö jää monilla alueilla edelleen hajanaiseksi ja satunnaiseksi. Erityisesti pk-yrityksille tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminta voi näyttäytyä etäisenä, vaikeasti hahmotettavana tai liian raskaana kokonaisuutena suhteessa arjen liiketoiminnan tarpeisiin.

Seinäjoen innovaatioekosysteemissä tähän haasteeseen lähdetään vastaamaan nyt uudella Sparrispiraali-toimintamallilla, jota pilotoidaan syksyllä 2026 osana laajempaa Sitran rahoittamaa yhteishanketta Kohti TKI-kiihdyttämöä – yrityslähtöinen polku tutkimusyhteistyöhön (Innopolku). Hankkeen toteuttamisesta vastaavat yhteistyössä Into Seinäjoki Oy, Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja Seinäjoen yliopistokeskus, jonka vastuulla on Sparrispiraalin kokeilun toteuttaminen.

Lyhyesti Sparrispiraalin tavoitteena on tehdä TKI-yhteistyöstä yrityksille aiempaa saavutettavampaa, konkreettisempaa ja liiketoimintalähtöisempää. Samalla mallilla pyritään vahvistamaan koko alueen elinvoimaa ja uudistumiskykyä.

Yrityksillä on halua uudistua – mutta yhteistyö ei käynnisty itsestään

Seinäjoen alueella toimii runsaasti kasvuhakuisia yrityksiä erityisesti kestävän ruokajärjestelmän ja älykkään teollisuuden aloilla. Yrityksissä tunnistetaan tarve uudistua, kehittää uusia ratkaisuja ja hyödyntää tutkimusosaamista kilpailukyvyn vahvistamisessa. Silti yhteistyö korkeakoulujen kanssa jää usein käynnistymättä. Syynä on usein resurssien puute joko ajasta, osaamisesta tai henkilöstöstä.

Taustalla vaikuttavat monet muut tutut esteet: tieto tutkimusyhteistyön mahdollisuuksista on hajanaista, oikeiden kontaktien löytäminen voi tuntua vaikealta ja rahoitusinstrumentit näyttäytyvät monimutkaisina. Lisäksi yrityksillä voi olla epävarmuutta siitä, vastaako tutkimus aidosti liiketoiminnan tarpeisiin. Saadaanko hanketyöllä tulosta itselle.

Myös tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden näkökulmasta yhteistyökenttä on usein pirstaleinen. Yrityksille ei välttämättä hahmotu, kuka tekee mitä ja mistä kannattaa lähteä liikkeelle.

Juuri tähän väliin Sparrispiraali rakentuu.

Matalan kynnyksen malli TKI-yhteistyön käynnistämiseen

Sparrispiraalin ytimessä on vaiheittainen ja ohjattu prosessi, jossa yritys etenee omien kehittämistarpeidensa tunnistamisesta kohti konkreettista TKI-yhteistyötä. Mallissa korostuu käytännönläheisyys: liikkeelle lähdetään yrityksen liiketoiminnallisista tavoitteista, ei organisaatiolähtöisistä rakenteista.

Pilotissa yritykset osallistuvat yhteisiin sparraustapaamisiin, yrityskohtaisiin asiantuntijasparrauksiin sekä tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kanssa fasilitoituihin kohtaamisiin. Yrityksiä tuetaan tunnistamaan omat kehittämiskohteensa, arvioimaan yhteistyön hyötyjä ja rakentamaan realistisia etenemispolkuja.

Samalla yritykset saavat käytännön tietoa TKI-rahoituksen mahdollisuuksista, opinnäytetyö- ja kehitysprojektien hyödyntämisestä sekä siitä, miten tutkimusyhteistyö voidaan kytkeä osaksi liiketoiminnan kasvua.

Keskeistä on, että yrityksen ei tarvitse tulla mukaan valmiin tutkimusidean kanssa. Riittää, että tunnistetaan liiketoimintaan liittyvä kehittämistarve tai tulevaisuuden haaste, johon halutaan uusia näkökulmia ja osaamista.

TKI-yhteistyöstä kilpailukykyä ja vetovoimaa

alueelle

Sparrispiraali ei ole pelkästään yksittäisten yritysten kehittämisohjelma, vaan osa laajempaa alueellisen kilpailukyvyn vahvistamista. Kun yritysten ja korkeakoulujen yhteistyö tiivistyy, syntyy uusia verkostoja, osaamista ja innovaatioita, jotka vahvistavat myös koko alueen elinkeinoelämän uudistumiskykyä.

TKI-yhteistyöllä on myös merkittävä vaikutus alueen vetovoimaan. Yritykset tarvitsevat yhä enemmän tutkimusosaamista, uusia teknologioita ja osaavaa työvoimaa pysyäkseen kilpailukykyisinä. Samalla korkeakoulut tarvitsevat tiiviitä yhteyksiä yrityksiin, jotta tutkimus ja koulutus voivat vastata työelämän muuttuviin tarpeisiin.

Kun yhteistyölle rakennetaan toimiva ja helposti lähestyttävä malli, hyötyvät kaikki osapuolet. Yritykset saavat käyttöönsä tutkimusosaamista ja uusia kehittämismahdollisuuksia, korkeakoulut vahvistavat alueellista vaikuttavuuttaan ja alueen innovaatioekosysteemi tiivistyy.

Pitkällä aikavälillä kyse on myös alueen pitovoimasta. Elinvoimainen TKI-ympäristö houkuttelee yrityksiä, investointeja, osaajia ja opiskelijoita. Se vahvistaa mielikuvaa Seinäjoesta alueena, jossa yritysten on mahdollista kasvaa, uudistua ja rakentaa kilpailuetua yhteistyössä tutkimustoimijoiden kanssa.

Pilotista kohti pysyvää toimintamallia

Sparrispiraalia pilotoidaan iteratiivisina sykleinä Sitran kokeilumallin mukaisesti. Mukaan tavoitellaan kymmentä yritystä Seinäjoen innovaatioekosysteemistä. Pilotin aikana syntyy yrityskohtaisia TKI-aihioita, yhteistyöavauksia, opinnäytetöitä, kehitysprojekteja ja rahoitushakemuksia.

Tavoitteena ei kuitenkaan ole jäädä yksittäiseen kokeiluun. Pilotin pohjalta rakennetaan palvelukuvaus ja toimintamalli, joka voidaan integroida osaksi alueen TKI-palveluja, TKI-Kiihdyttämöä ja esimerkiksi Tampereen yliopiston Kampusklubi Seinäjoki -toimintaa.

Samalla mallin skaalautuvuutta arvioidaan yhdessä muiden suomalaisten yliopistokeskuskaupunkien kanssa. Tavoitteena on, että Sparrispiraali voisi tulevaisuudessa toimia myös muissa Innokaupungeissa ja vahvistaa yritysten sekä tutkimusorganisaatioiden yhteistyötä valtakunnallisesti.

Sparrispiraalin keskeinen viesti on selkeä: yritysten ja tutkimusorganisaatioiden yhteistyön ei tarvitse olla raskas tai monimutkainen prosessi. Kun yhteistyölle rakennetaan oikeanlainen rakenne, matalan kynnyksen kohtaamisia ja yrityslähtöinen etenemismalli, syntyy uusia mahdollisuuksia niin yritysten kasvulle kuin koko alueen tulevaisuudellekin.

Artikkeli on osa Sitran rahoittamaa Kohti TKI-kiihdyttämöä – yrityslähtöinen polku tutkimusyhteistyöhön (Innopolku) -hanketta. Hanketta toteuttavat yhteistyössä Into Seinäjoki, Seinäjoen ammattikorkeakoulu (SEAMK) ja Seinäjoen yliopistokeskus (UCS). Hankeaika 20.4.2026–30.4. 2027.

Annukka Annala
Yritysyhteistyön asiantuntija

Seinäjoen yliopistokeskus, Tampereen yliopisto

Seliina Päällysaho
Tutkimuspäällikkö
SEAMK

Mika Koivupuisto
Asiantuntija TKI
SEAMK

Niina Koskipalo
Yritysasiantuntija
Into Seinäjoki

Matti Ehder-Gahm
Liiketoiminnan kehityspäällikkö
Etelä-Pohjanmaan korkeakouluyhdistys